

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 12C/254/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713221931
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6713221931.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Kovalčíkovou, v právnej veci navrhovateľa Z. Ž.W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, prechodne bytom M.. E. XX, O., zast. JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom Nám. SNP 70/36, Zvolen, proti odporcovi KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody titulom nákladov za opateru a starostlivosť, takto

rozhodol:

Návrh v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov konania voči navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 31.12.2013 si uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie 31.801,- Eur titulom náhrady nákladov spojených s opatrovaním a starostlivosťou o jeho osobu spolu s 9 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.313,40 Eur od 01.01.2012 do zaplatenia, s 8,75 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.864,40 Eur od 01.01.2013 do zaplatenia, s 9,25 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 12.614,20 Eur od 01.01.2014 do zaplatenia. Ide o náklady za jednu hodinu starostlivosti za deň 31.12.2010 vo výške 2,40 Eur, za mesiac január až máj 2011 vo výške 2,40 Eur, za mesiac jún 2011 vo výške 2,60 Eur, za mesiac júl až december 2011 vo výške 2,66 Eur, za mesiac január až jún 2012 vo výške 2,66 Eur, za mesiac júl až december vo výške 2,73 Eur, za mesiac január až jún 2013 vo výške 2,73 Eur a za mesiac júl až december 2013 vo výške 2,77 Eur. Nárok na náhradu nákladov za opatrovanie poškodeného navrhovateľa potom predstavuje za kalendárny rok 2011 sumu 9.298,40 Eur, za kalendárny rok 2012 sumu 9.864,40 Eur a za kalendárny rok 2013 sumu 12.614,20 Eur. Náklady na desaťhodinovú starostlivosť dňa 31.12.2010 činia sumu 24,- Eur. Uvedený nárok si poškodený v návrhu na začatie konania uplatňuje odo dňa 31.12.2010. Ide o to, že v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 21.07.2007 utrpel navrhovateľ ako poškodený ťažké a závažné poškodenia a trvalé následky, za ktoré zodpovedá prevádzkovateľ motocykla, vodič. Vodič motocykla, Z. N., bol odsúdený trestným rozkazom. Vlastník označeného motocykla mal uzavreté povinné zmluvné poistenie s odporcom, pričom škodová udalosť je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 21.07.2010 oznámená odporcovi a zaevidovaná pod číslom XXXXXXXXXXXX.

Navrhovateľ na pojednávaniach trval na podanom návrhu.

Odporca nesúhlasil s podaným návrhom, navrhol ho zamietnuť, vzniesol námietku premlčania.

Súd na základe predložených listinných dokladov zistil nasledujúci skutkový stav:

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen XT XX/XXXX, vo veci stíhaného Z. N., J. XX.XX.XXXX obvineného za prečin ublíženia na zdraví, nakoľko dňa 21.07.2007 došlo k dopravnej nehode motocykla, pri ktorej spôsobil spolujazdcovi Z. Ž., J. XX.XX.XXXX ťažké ložiskové pomliaždenie mozgu, otras mozgu III. stupňa, čiastočné poškodenie pyramídovej dráhy, poúrazovú epilepsiu, vykĺbenie štvrtého a piateho krčného stavca s dobou liečenia a PN 1 rok. Trestný rozkaz XT XX/XXXX-XXX je zo dňa 24.10.2008, právoplatný 08.12.2008, kde obvinený Z. N., nar. XX.XX.XXXX bol uznaný vinným. Dňa 21.07.2007 v obci E. viedol motocykel Suzuki, stratil kontrolu nad riadením v dôsledku čoho sa motocykel prevrátil, spolujazdec Z. Ž. utrpel vážne poranenia s PN 1 rok a následnou invaliditou. Zo spisu 12C 254/2013 súd oboznamuje výpis z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I na odporcu. Oznámenie o platnosti komplexného posudku z 18.07.2013 z č.l. 12, zo dňa 13.01.2015, z pojednávania 17.02.2015. Správu S. G. A., psychiatricky o stave navrhovateľa sa nachádza na č.l. 14. Preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím navrhovateľa sa nachádza na č.l. 15. Rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku za opatrovanie je na č.l. 16. Rozhodnutie o odňatí K. Ž. príspevku na opatrovanie Jakuba Žubrietovského je na č.l. 17. Korešpondencia medzi navrhovateľom a poisťovňou zo dňa 15.09.2010 je na č.l. 18. Vyjadrenie odporcu zo dňa 06.05.2014 sa nachádza na č.l. 25 - 26. Výpis z lekárskej správy sociálnej poisťovne je na č.l. 31. Lekárska správa na navrhovateľa je na č.l. 32 - 35. Správa psychiatricky S. G. A. sa nachádza na č.l. 36. Svedok K. Ž. bol vypočutý na pojednávaní dňa 17.02.2015.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 429 Občianskeho zákonníka prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 446 Občianskeho zákonníka náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona 381/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona 381/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 5 ods. 1 písm. f) Zákona 381/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov, ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí z poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, vzniknutú uhradením nákladov zdravotnej starostlivosti, nemocenských dávok, dávok nemocenského zabezpečenia, úrazových dávok, dávok úrazového zabezpečenia, dôchodkových dávok, dávok výsluhového zabezpečenia a dôchodkov starobného dôchodkového sporenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla,

1. ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu,
2. vodičovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola táto škoda spôsobená.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Vládneho nariadenia 87/1995, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V predmetnej veci navrhovateľ návrhom na začatie konania uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 31.801,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 9.313,40 Eur od 01.01.2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 9.864,40 Eur od 01.01.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 12.614,20 Eur od 01.01.2014 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 21.07.2007 utrpel navrhovateľ ako poškodený ťažké a závažné poškodenie zdravia a trvalé následky, za ktoré zodpovednosť nesie prevádzkovateľ motocykla s poukazom na ust. § 427 ods. 2, § 428 Občianskeho zákonníka upravujúcich objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov a vodič podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Vlastník a prevádzkovateľ motocykla mal pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou ako poisťník uzavreté tzv. povinné zmluvné poistenie s odporcom ako poisťovacou spoločnosťou. Poisťné krytie je v danom prípade dané v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Navrhovateľ je v dôsledku dopravnej nehody obmedzený resp. vyradený zo všetkých oblastí života (napr. stratil možnosť pracovať). Rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol navrhovateľ uznaný invalidný s mierou poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 80%. Je odkázaný na opatrovanie a pomoc inej fyzickej osoby, pričom tieto náklady znáša sám, nakoľko v dôsledku vysokého invalidného dôchodku mu nebol priznaný (resp. tento mu bol odňatý) peňažný príspevok za opatrovanie v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z.. Vzhľadom na uvedené sa preto navrhovateľ obrátil na odporcu so žiadosťou o náhradu nákladov spojených s jeho opatovaním a pomocou zo strany fyzickej osoby, ktoré zahŕňa minimálne 10 hodinovú dennú starostlivosť. Sumu nákladov si navrhovateľ uplatnil odo dňa 31.12.2010 do dňa 31.12.2013 v celkovej výške 31.801,-Eur. Pokiaľ ide o rozsah poisťného krytia z tzv. zmluvného poistenia navrhovateľ poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach U.-XX/XX M. U.-XXX/XX, v tejto súvislosti rovnako poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 28.10.2013.

Odporca v konaní vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitímácie, pričom poukázal na ust. § 4 ods. 2 v spojení s ust. ods. 3 citovaného § zákona č. 381/2001 Z.z.. Kompetencia na úhradu opatrovateľského príspevku je daná Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z.. Preto opatrovateľský príspevok nie je možné poskytovať zo zákona č. 381/2001 Z.z. a rovnako tak absentuje prvok príčinnej súvislosti medzi opatrovateľským príspevkom a škodovou udalosťou. Povinné zmluvné poistenie v zmysle zákonnej úpravy kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorového vozidla, nie však prípadné iné nároky vzniknuté z iného titulu. Odporca ako poisťovacia spoločnosť nemôže rozširovať poisťné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody“. Odporca z opatrnosti vzniesol námietku premlčania s poukazom na § 106 Občianskeho zákonníka s tým, že škodová udalosť sa odohrala dňa 21.07.2007 a rozhodnutie o odňatí príspevku bolo vydané dňa 21.07.2010. Súd nárok navrhovateľa nepovažoval za premlčaný.

Súd námietku nedostatku pasívnej legitímácie vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd predovšetkým poukazuje na to, že navrhovateľ si v predmetnom konaní neuplatňuje to, aby mu odporca uhradil peňažný príspevok na opatrovanie, ale uplatňuje si náhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti so starostlivosťou o jeho osobu za minulé obdobie. Z uvedeného potom vyplýva, že o nároku navrhovateľa možno uvažovať ako o náhrade škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s tým, že každý mesiac musí platiť opatrovateľovi určitú peňažnú sumu. Za tejto skutkovej situácie však je potrebné skúmať, či uvedený nárok je možné subsumovať pod zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a teda či tento je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré mal prevádzkovateľ a vodič motocykla uzatvorené s odporcom ako poisťovacou spoločnosťou, pričom priamy nárok na uplatnenie škody voči poisťovateľovi je daný v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 vyššie citovaného zákona č. 381/2001 Z.z..

V nadväznosti na uvedené súd potom skúmal či nárok uplatnený navrhovateľom je nárokom, ktorý spadá pod citované ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., a teda je hrazený poisťovateľom za poisteného z poistenia zodpovednosti, pričom dospel k záveru, že tento nárok výslovne z tohto ustanovenia nevyplýva. Pokiaľ navrhovateľ poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach U.-XX/XX M. U.-XXX/XX a rovnako aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 28.10.2013, súd dospel k záveru, že uvedenú judikatúru nie je možné plne aplikovať na danú situáciu. Treba podozrieť predovšetkým to, že žaloba v predmetných veciach bola podaná na základe ustanovení upravujúcich ochranu osobnosti, t.j. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, pričom základom žaloby bola náhrada nemajetkovej ujmy. Keď to v danom prípade je žaloba podaná na základe ustanovení upravujúcich zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravenú v § 427 až 431 Občianskeho zákonníka a navrhovateľ si uplatňuje majetkovú ujmu. Súd však v zmysle záverov prijatých Súdny dvorom, a to „že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradíť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva“, uvažoval nad tým, či náhradu na tom skutkovom základe, ako si ju navrhovateľ uplatnil je možné požadovať podľa vnútroštátneho práva, a teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, prípadne tento jeho nárok subsumovať pod iný inštitút. V nadväznosti na uvedené súd dospel k záveru, že náhradu nákladov spojených so starostlivosťou a opaterou poškodenej osoby nie je možné požadovať v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, a teda podľa názoru súdu poisťné krytie z tzv. zmluvného poistenia nie je možné rozšíriť aj na uplatnený nárok navrhovateľa. Žiadny z inštitútov Občianskeho zákonníka neupravuje nárok na náhradu majetkovej ujmy na tom skutkovom základe, ako ho popísal navrhovateľ. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa voči odporcovi nie je daný, a preto žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol v plnom rozsahu.

Súd rovnako považuje za potrebné poukázať na ďalšie nedostatky návrhu na začatie konania, a to predovšetkým, že navrhovateľ nijakým spôsobom súdu nepreukázal, že skutočne svojmu otcovi Pavlovi Žubrietovskému (mesačne, denne, týždenne) platil za jeho starostlivosť a opateru o navrhovateľa. V podstate navrhovateľ podaným návrhom si kompenzuje tú skutočnosť, že mu bol odňatý príspevok na opatrovanie v zmysle zák. č. 447/2008 Z.z..

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporca bol úspešný, navrhovateľ neúspešný. Odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania. Žiadne trovky mu nevznikli, preto súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania voči navrhovateľovi nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 2 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.
 - 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
 - 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
 - 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
 - 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
 - 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
 - 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
 - 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
 - 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
 - 9) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
 - 10) bol odvolacím súdom schválený zmier
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.
 - 1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
 - 2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
 - 3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,
 - 4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).